

หมา หรือคำสุภาพว่า สุนัข (ชื่อวิทยาศาสตร์: *Canis lupus familiaris* หรือ *Canis familiaris*)^[2] เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดหนึ่งที่ถูกคัดเลือกผสมพันธุ์มาเป็นเวลาพันปีจนมีพฤติกรรม การรับรู้ทางประสาทสัมผัส และลักษณะทางกายภาพที่หลากหลาย^[3]

แม้ว่าเดิมทีจะคิดกันว่าหามาต้นกำเนิดจากสายพันธุ์สัตว์มีเขี้ยวที่หลากหลาย (บ้างมองว่าเป็นหมาใน^[4] หมาจิ้งจอกทอง^[5] และหมาป่า^[6]) มีการศึกษาทางพันธุศาสตร์เพิ่มเติมในคริสต์ทศวรรษ 2010 ชี้ว่าหมาเริ่มแตกต่างจากสัตว์มีเขี้ยวคล้ายหมาป่าในยูเรเชียเมื่อ 40,000 ปีที่แล้ว^[7] เนื่องจากเป็นสัตว์เชื่องที่เก่าแก่ที่สุด การอยู่ร่วมกับมนุษย์มาเป็นเวลานานทำให้หมามีพฤติกรรมที่ปรับเข้ากับมนุษย์ได้ดี รวมถึงสามารถเติบโตได้โดยกินอาหารประเภทแบ่งซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อสัตว์มีเขี้ยวชนิดอื่น^[8]

บรรพบุรุษและที่มาของความเชื่อ
ชีววิทยา
กายวิภาคศาสตร์
ขนาดและส่วนสูง
ประสาทสัมผัส
ทาง
สุขภาพ
สติปัญญาและพฤติกรรม
บทบาทกับมนุษย์
อาหาร
แหล่งข้อมูลอื่น
อ้างอิง

วิจารณ์การด้านโมเลกุลของหมาชี้ให้เห็นว่าหมาเลี้ยงนั้น (*Canis lupus familiaris*) สืบทอดมาจากจำนวนประชากรหมาป่า (*Canis lupus*) เพียงตัวเดียวหรือหลายตัว สะท้อนให้เห็นถึงการตั้งชื่อพวกมัน หมาสืบทอดจากหมาป่าและหมาธรรมดาสามารถผสมข้ามพันธุ์กับหมาป่าได้ด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับหมานั้นถูกฝังลึกในต้นโบราณคดีและหลักฐานที่ตรงกันชี้ให้เห็นช่วงเวลาของการทำให้หมาเชื่องในยุคหินใหม่ ใกล้ ๆ กับขอบเขตของช่วงเพลสโตซีนและโฮโลซีน ในระหว่าง 17,000 การวิเคราะหีนของหมาในยุคอดีตกับปัจจุบัน และประชากรหมาป่ายังได้ถูกค้นพบ หมาทั้งหมดสืบอายุอาจเกิดก็ได้ถูกทำให้เชื่องด้วยตัวมันเองในพื้นที่มากกว่าหนึ่งพื้นที่ หมาที่ถูกเลี้ยงให้เชื่องแล้วอาจจะผสมข้ามพันธุ์กับปโอกาส กระบวนการนี้รู้จักในทางทางพันธุศาสตร์ว่า *อินโทรเกรสชัน* (Introgression)

ในยุคแรก ๆ ฟอสซิลหมา คะโหลก 2 จากรัสเซียและซากกระดูกงูจากเยอรมนี พบเมื่อ 13,000 ถึง 17,000 ปีมาแล้ว โซลาร์ติก (*Canis lupus lupus*) ซากศพของหมาตัวเล็กจากถ้ำของสมัยวัฒนธรรมนาทูเฟียนของยุคหินได้ 12,000 ปีมาแล้ว เข้าใจว่าเป็นทายาทมาจากหมาป่าในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาพศิลปะบนหินและซากกระดูกที่หมาในถิ่นกำเนิดจากแอฟริกาเหนือข้ามยูเรเชียไปถึงอเมริกาเหนือ หลุมฝังศพหมาที่สุสานยุคหินของเมโสโปเตเมียไปถึงในยุคยุโรปโบราณว่าหมามีค่าเป็นถึงเพื่อนร่วมทางของมนุษย์

การวิเคราะห์ทางยีนได้ให้ผลลัพธ์ที่ออกมาไม่เหมือนกันมาจนถึงทุกวันนี้ วิว่า ซาโวลีเนน และเพื่อนร่วมงาน แยกออกจากหมาป่าชนิดอื่น ๆ มาเป็นเวลาระหว่าง 75,000 ถึง 135,000 ปีมาแล้ว เมื่อผลการวิเคราะห์ที่ตีพิมพ์ครั้งแรกตีพิมพ์จากกลุ่มยีนสำหรับประชากรหมาทั้งหมด ระหว่าง 40,000 ถึง 15,000 ปีมาแล้ว ในเอเชียตะวันออก ดี ช่วงเวลาของทั้งคู่จะต้องถูกประเมินผลอีกครั้งในการค้นพบเมื่อเร็ว ๆ นี้แสดงให้เห็นว่า นาฟิกาโมเลกุล เหตุการณ์ทางธรณีวิทยาเกินความจริง โดยในความจริง และในการเห็นพ้องกันว่าด้วยเรื่องหลักฐานทางโบราณคดี เป็นช่วงชีวิตสำหรับความหลากหลายของของหมาป่า

สหภาพโซเวียตเคยพยายามนำหมาจิ้งจอกมาเลี้ยงให้เชื่อง เช่นในหมาจิ้งจอกเงิน และสามารถนำมาเลี้ยง
อายุขัยของมนุษย์ นี่ยังเป็นผลในการเปลี่ยนแปลงด้านอื่น เช่น สีส ที่จะกลายเป็นสีดำ สีขาว หรือสีดำปนขาว พบ
ตลอดปี ทางที่โค้งมามากขึ้น และหูกัดเหี่ยวยุบเหมือน อวัยวะเพศชาย

หมาบ้าน
ช่วงเวลาที่มีชีวิตอยู่: 0.033–0Ma

สมัยไพลสโตซีนตอนปลาย – ปัจจุบัน

สถานะการอนุรักษ์
สัตว์เลี้ยงหรือปศุสัตว์

การจำแนกชั้นทางวิทยาศาสตร์	
อาณาจักร:	<u>Animalia</u>
ไฟลัม:	<u>Chordate</u>
ไฟลัมย่อย:	<u>Vertebrate</u>
ชั้น:	<u>Mammal</u>
อันดับ:	<u>Carnivora</u>
วงศ์:	<u>Canidae</u>
สกุล:	<u>Canis</u>
สปีชีส์:	<u>C. lupus</u>
ชนิดย่อย/noitalics:	<u>C. l. familiaris</u>

Trinomial name
***Canis lupus familiaris*^[1]**
 (Linnaeus, 1758)

กายวิภาคศาสตร์

หมาถูกคัดเลือกผสมพันธุ์มาเป็นเวลาพันปีเพื่อให้มีพฤติกรรมหลากหลาย การรับรู้ความรู้สึก และลักษณะทางกายภาพที่ต่างกััน^[3] หมาสายพันธุ์ต่าง ๆ ในสมัยใหม่มีขนาด รูปร่าง และพฤติกรรมหลากหลายกว่าสัตว์เลี้ยงชนิดอื่น^[3] หมาเป็นทั้งนักล่าและสัตว์กินซาก และมีกล้ามเนื้อที่แข็งแรง กระดูกข้อเท้าเชื่อมกัน และระบบหมุนเวียนเลือดที่ช่วยในการวิ่งและความอดทน และมีฟันที่จับและฉีกให้ขาด เช่นเดียวกับสัตว์นักล่าที่เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดอื่น

ขนาดและส่วนสูง

หมามีขนาดและน้ำหนักแตกต่างกัน หมาตัวเล็กที่สุดที่รู้จักกันคือหมาพันธุ์ยอร์กเชอร์เทอร์เรียร์ เมื่อยืนอยู่จะสูง 6.3 เซนติเมตร ยาว 9.5 เซนติเมตร ตลอดทั้งหัวและลำตัว และหนัก 113 กรัม หมาตัวใหญ่ที่สุดที่รู้จักคือหมาพันธุ์อิงลิชมาสตีฟ หนัก 177.6 กิโลกรัม และความยาวจากจมูกถึงหาง 250 เซนติเมตร^[9] หมาที่สูงที่สุดคือหมาพันธุ์เกรตเดน เมื่อยืนอยู่สูง 195.7 เซนติเมตร^[10]

ประสาทสัมผัส

ประสาทสัมผัสของหมา ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การดมกลิ่น การรับรู้รสชาติ การสัมผัสและการตอบสนองไวต่อสนามแม่เหล็กของโลก

หาง

หมามีหางหลายรูปร่าง ได้แก่ ตรง ตรงตั้งขึ้น โค้งคล้ายเคียว ม้วนเป็นวง หรือหมุนเป็นเกลียว หน้าที่หลักของหางหมาคือสื่อสารอารมณ์ของมัน เป็นสิ่งสำคัญกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในหมานักล่าบางตัวถูกกุดหางเพื่อป้องกันการบาดเจ็บ^[11] หมาบางสายพันธุ์ เช่น Braque du Bourbonnais ถูกหมาอาจเกิดมามีหางสั้นหรือไม่มีหางเลยก็ได้^[12]

สุขภาพ

พืชที่ปลูกตามบ้านเรือนหลายชนิดเป็นพิษกับร่างกายของหมา เช่น ต้นคริสต์มาส เบโกเนีย และว่านหางจระเข้^[13]

หมาบางสายพันธุ์มีแนวโน้มเจ็บป่วยเป็นโรคบางโรค เช่น สกอกและสะโพกเจริญผิดปกติ ตาบอด หูหนวก หลอดเลือดแดงตีบ ปากแหว่งเพดานโหว่ และกระดูกสะบ้าเคลื่อน

สติปัญญาและพฤติกรรม

หมาแต่ละตัวและแต่ละสายพันธุ์ มีสัญชาตญาณของตนเอง นับตั้งแต่เริ่มกระบวนการเปลี่ยนแปลง จากหมาป่ามาเป็นหมาเลี้ยง ได้มีการคัดเลือกและพัฒนาสายพันธุ์หมาสืบทอดกันมามากกว่า 4,000 ชั่วอายุ ทำให้ลักษณะร่างกายของหมาหลายสายพันธุ์ เปลี่ยนแปลงไปจากบรรพบุรุษของพวกมันอย่างมาก แต่หมาแต่ละสายพันธุ์ยังคงรักษาลักษณะพฤติกรรมของหมาป่าที่มันเคยเป็นไว้ได้ไม่มากนักย ทั้งหมาป่าและหมาเลี้ยงมีวิธีสื่อสารโดยการเห่า การใช้ภาษากาย และสัญชาตญาณในการรวมกลุ่ม ทั้งนี้หมามีพฤติกรรมให้การสร้างอาณาเขตของมัน เช่น การฉี่รดตามที่ต่าง ๆ เพื่อบอกว่าตรงนี้เป็นเจ้าของ และการเดินเป็นวงกลมก่อนนอนเพื่อกระจายกลิ่นตัวไปรอบ ๆ และกำหนดอาณาเขตไม่ให้สัตว์ตัวอื่นเข้ามารบกวน

บทบาทกับมนุษย์

อาหาร

แหล่งข้อมูลอื่น

- ข้อมูลเกี่ยวข้องกับ *Canis lupus familiaris* จากวิกิสปีชีส์

อ้างอิง

1. Wozencraft, W.C. (2005). "Order Carnivora". In Wilson, D.E.; Reeder, D.M. *Mammal Species of the World: A Taxonomic and Geographic Reference* (3rd ed.). Johns Hopkins University Press. pp. 575–577. ISBN 978-0-8018-8221-0. OCLC 62265494.
url=https://books.google.com/books?id=JgAMbNSt8ikC&pg=PA576

2. Wang, Xiaoming; Tedford, Richard H.; Dogs: Their Fossil Relatives and Evolutionary History. New York: Columbia University Press, 2008, page 1

3. Dewey, T. and S. Bhagat. 2002. "Canis lupus familiaris (http://animaldiversity.ummz.umich.edu/site/accounts/information/Canis_lupus_familiaris.html) Archived (https://web.archive.org/web/20141023131734/http://animaldiversity.ummz.umich.edu/site/accounts/information/Canis_lupus_familiaris.html) 23 October 2014 at the Wayback Machine.", Animal Diversity Web. Retrieved 6 January 2009.

4. Hodgson, B. H. (1833). Description and Characters of the Wild Dog of Nepal (*Canis primævus*), *Asiatic Researches*, Vol. XVIII, Pt. 2, pp. 221–37

5. Lorenz, Konrad (2002). *Man meets dog*. Routledge, ISBN 0-415-26744-7

6. Wayne, Robert K. (1993). "Molecular evolution of the dog family". *Trends in Genetics*. 9 (6): 218–224. doi:10.1016/0168-9525 (93)

7. Skoglund, P. (2015). "Ancient wolf genome reveals an early divergence of domestic dog ancestors and admixture into high-latitude breeds". *Current Biology*. **25** (11): 1515–9. doi:10.1016/j.cub.2015.04.019. PMID 26004765.
8. Axelsson, E.; Ratnakumar, A.; Arendt, M. L.; Maqbool, K.; Webster, M. T.; Perloski, M.; Liberg, O.; Arnemo, J. M.; Hedhammar, Å.; Lindblad-Toh, K. (2013). "The genomic signature of dog domestication reveals adaptation to a starch-rich diet". *Nature*. **495** (7441): 360–364. Bibcode:2013Natur.495..360A. doi:10.1038/nature11837. PMID 23354050.
9. "World's Largest Dog". สืบค้นเมื่อ 7 January 2008.
10. "Guinness World Records – Tallest Dog Living". Guinness World Records. 31 August 2004. Archived from the original on 11 July 2011. สืบค้นเมื่อ 7 January 2009.
11. "The Case for Tail Docking". Council of Docked Breeds. สืบค้นเมื่อ 22 October 2008.
12. "Bourbonnais pointer or 'short tail pointer' ". Braquedubourbonnais.info. สืบค้นเมื่อ 19 December 2012.
13. "Plants poisonous to dogs – Sunset". *Sunset*.

อนุญาตให้เผยแพร่ภายใต้สัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์ แบบแสดงที่มา-อนุญาตแบบเดียวกัน และอาจมีเงื่อนไขเพิ่มเติม ดูรายละเอียดที่ ข้อกำหนดการใช้งาน Wikipedia® เป็นเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนของมูลนิธิวิกิมีเดีย องค์กรไม่แสวงผลกำไร

[ติดต่อเรา](#)